

Rapport om fritt val av hemtjänst - Remissyttrande

Rapporten innehåller många intressanta uppgifter som till stor del är okända för dem som är i behov av hemtjänst, t.e.x

- svårigheten med kompetensförsörjning,
- att de privata utförarna har betydligt fler timmar per brukare än de kommunala,
- att de som arbetar med privata aktörer i större utsträckning anser att de timmar som beviljats ”tillhör” brukarna och rapporteras som utförda, medan kommunen med sitt system (TES) för rapportering på minuten sammanfaller med de timmar man utfört,
- att det finns klara skillnader i genomsnittslön och anställningsvillkor mellan privata och kommunala utförare,
- att de kommunala och privata utförarna verkar under helt olika förutsättningar, t.e.x. Att de kommunala finns kvar medan de privata kan försvinna.

Uppväger fördelen med privata alternativ de nackdelar som finns?

Vi är tveksamma! Nuvarande system har som beskrivs i rapporten, fungerat ganska bra men förändring sker ju i allt snabbare takt och fler blir allt äldre, så förändringar behövs för att möta framtiden. Flera av de privata utförarna uppger att de har problem med lönsamheten, trots att dessa kan utföra sysslor hos brukarna utöver de biståndsbedömda, och att de kan välja inom vilka områden de vill verka. Om en privat utförare lägger ned sin verksamhet, eller går i konkurs, ställs kommunen inför problem med, att ofta med kort varsel, ta över ansvaret för dem som blivit utan hemtjänst.

Framtida alternativ

I rapporten resoneras kring vilka alternativ som finns för framtiden. Där nämns LOV eller LOU men alternativet att återgå till att sköta allt i kommunal regi berörs inte.

Det finns självfallet för och nackdelar med både LOV och LOU. Vad beträffar LOV är en av nackdelarna att de privata aktörerna kan verka i de mest fördelaktiga områdena, medan kommunen har ansvar för HELA kommunen. Med LOU kan man tilldela ett visst område som då borde omfatta både tätbebyggt och glesbebyggt område.

Fördelar och nackdelar med upphandling av LOU beskrivs i rapporten. Ytterligare nackdel med LOU, som inte berörs i rapporten, är att de företag som upphandlas för att utföra tjänsterna i ett område inte själva behöver utföra arbetsuppgifterna, utan kan hänföra det till någon annan entreprenör. Det finns otaliga dåliga exempel på detta. Överklaganden i samband med upphandling är ytterligare en orsak som bör beaktas. Vid upphandling med LOU är förfrågningsunderlaget oerhört viktigt.

De avtal som tecknas oavsett LOV eller LOU bör vara så väl utformade och tydliga att ingen oklarheter råder.

Den tekniska utvecklingen för med sig nya möjligheter vilket bland annat framgår av *SOU 2018:39, delbetänkande om samordnad utveckling av GOD OCH NÄRA VÅRD, Anna Nergård*. Det bör utredas vilka möjligheter som finns till framtida samarbete mellan hemtjänst, hemsjukvård och sjukvård för bästa utnyttjande av teknikens utveckling.

Slutsatsen

Sista stycket i slutsatsen lyfter frågan om att flera av de förslag som finns i rapporten behöver utredas ytterligare. Samorganisationen instämmer i detta och förutsätter att det bildas någon form av referensgrupp där några ledamöter från KPR bör ingå.

För PRO Samorganisation Jönköping

e.u

Arne Olofsson